

սպառնան : Երրորդ՝ յորձանքներուն ուժը , որ ժայռերուն կը զարնուին . և չորրորդ՝ պողիպոզներու անթիւ բազմութիւնը , որոնք շատը մէկտեղ միացած՝ մարդու հասակի չափ լայնութիւն կը ձևացնեն ու ժայռերուն վրայ հաստատուած կը մնան , և իրենց բազմութեւ թւերը կը տարածեն որ և իցէ կենդանի բռնելու , : Հարցուցին իրեն թէ ինչպէս կըրգաւ անանկ դիւրութեամբ ձգուած բաժակը գտնալ : Պատասխան տուաւ թէ դիպուածով ալիքներէն ժայռի մը խողովին մէջ տարուեր էր , ուր որ ինքն ալ իջնալու ատեն մը զուեցաւ :

Սակայն այս պատմութիւնը թագաւորին հետաքրքրութիւնը չկրցաւ գոհընել , ու աղաչեց զինքը որ նորէն սիրտընէ ու անդունդը իջնայ ուրիշ գիւտերու համար : Երկրորդոս առջի բերան մերժեց . սակայն թագաւորը ուզելով աւելի ճիշդ տեղեկութիւն մը ունենալ այն բաներուն վրայօք , որ ծոցին մէջ կը գտնուէին , կրկնեց իր պաղատանքը , և իրեն ալ աւելի սիրտ տալու համար՝ աւելի մեծ բաժակ մը առաւ և վրան քսակ մ' ալ ոսկի աւելցրնելով ծովը նետեց : Եւս բանիս վրայ Երկրորդոս չկարենալով չէ ըսել , դարձեալ անդունդին մէջը ցատքեց . բայց մէյ մըն ալ չերևցաւ :

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

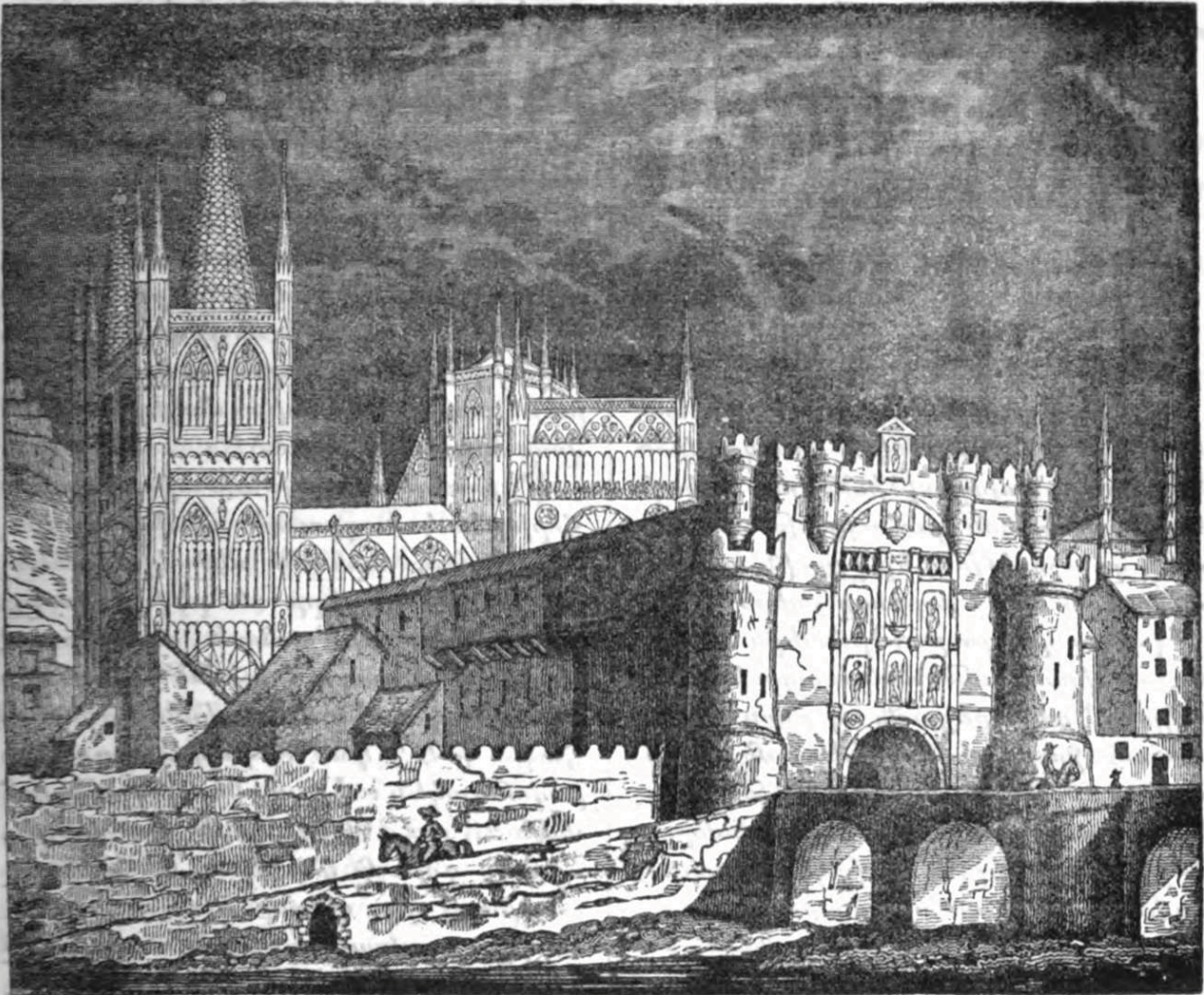
Պոռկոս քաղաքը :

Լիփոնսոս Ա սպանիացին , Լէոնի թագաւորութիւնը հաստատողը , 730-750 տարիներուն միջոցները քանի մը աւաններ շինեց Բարտուլիոյ մէջ , որ յետոյ Հին Ասպիլիոյ ըսուեցաւ : Բայց որովհետեւ Սաւրիտանացիք այս նորաշէն տեղերուն վրայ յարձակելով կը կողոպտէին ու կ'աւրէին , Լիփոնսոս Գ զանոնք պաշտպանելու համար բլրոյ մը վրայ Բլանզոն գետին մօտերը բերդ

մը շինել տուաւ , որ Պորկոս ըսուեցաւ :

Բռաջին տուններն որ սկսան շինուիլ այս քաղաքիս մէջ՝ անմիջապէս բերդին պատերուն յենած էին . սակայն կամաց կամաց բնակիչները տեսնելով որ վտանգները կը վերնային , քիչ քիչ հեռացան անկէց . վերջապէս , երբոր ապահովութիւնը տիրեց այն երկիրնէրուն վրայ , բնակութիւնը բլրէն վարինջաւ և Բլանզոնի ափանց վրայ տարածուեցաւ , անանկ որ հիմակուան բարձրագոյն փողոցը առաջուց ամենէն ցածն էր : Եւս փողոցին մէջն են , որ Հին Փողոց կը կոչուի , Պուրկոսի երեւելագոյն երկու յիշատակարանները , որոնք անուանի են պատմական դիպուածներով : Երկուսն առաջինն է գեղեցիկ յաղթական կամար մը , այն տեղւոյն վրայ կանգնուած՝ ուր որ շինուած էլ ատենօք Փերնանտ Լոնզալէզի , Հին Ասպիլիոյ թագաւորութիւնը հաստատողին , պալատը : Երկրորդն է փլաւ պատի անարատ մնացած կտոր մը . ա սիկայ՝ ըստ 1784ին գրուած վերտառութեան մը՝ այն դիւցազին ծնած տան , մնացորդն է , որ Սպանիացուց մեծ պալ ծանք եղած է ու անոնց սիրոյն առարկայ . կ'ուզենք ըսել Տոն Բուլիս Տիա տէ Սիվար ասպետին , որուն Սպանիացիք Սիբի (հրամանապար) անունը տուին որովհետեւ երեսուն տարիէ աւելի ի աննման քաջութիւններովը սարսափեցուց Սաւրիտանացիս՝ ԺԱ զարու վերջերը :

Երեւարուեստի կողմանէ նշանաւորուիլ շէնքեր ալ ունի Պուրկոս : Երկարձակ մայր եկեղեցին , որ ԺԳ դարուն մէջ կանգնուած է , Սպանիոյ ամենէն աւելի պերճ եկեղեցիներու կարգը կը դասուի . ասոր ճարտարականութիւնը գոթական է , և լի է ամեն գեղեցկութիւններով՝ որոնցմէ այս ոճով շինուածքները կրնան զարդուիլ մասնաւորապէս շատ կը գովուի երկու աշտարակները , որոնց իւրաքանչիւրը զրեթէ 300 ոտք բարձրութիւն ունին : Երեսի կողմն ալ փառաւոր վայելուէ է , և ճարտար պատկերահա

Պուրկոս քաղաքը

ներու նկարներով ճոխ : — Մտադրութեան արժանի է նաև յաղթական դուռ մը , որ Փիլիպպոս Բ՛ն ատեն շինուած է . ասոր վրայի զարդերն են վեց արձաններ երկու կարգի վրայ դրուած , որոնց առջինները կը ներկայացընեն Վասդիլիոյ անկախութիւն ստանալու միջոցը հանդիսացած իրեք ատենակախներ . իսկ երկրորդները՝ Փերնանտ Արնզալէզի , Սիսի , և մէջտեղինը Վարուոս Ե՛ն արձաններն են : Բնոցմէ վեր՝ կը տեսնուի Սուրբ Վոյսը՝ ձեռքերուն մէջ բռնած զմանուկն Յիսուս , քովն ալ Վաբրիէլ հրեշտակապետը . և յիշատակարանին վրայ խաչ մը տնկուած է : — Վմանապէս գովեստից արժանի է եպիսկոպոսական պալատը՝ ճարտարապետութեանը կողմա-

նէ նայելով : — Իսկ քաղքիս գիտութեան վարժոցներուն մէջ՝ նշանաւոր է համալսարանը :

Պուրկոս , որ հին Վասդիլիոյ թագաւորութեան մայրաքաղաքն էր , 15,000 բնակիչ ունի , և բեղմնաւոր ու աղէկ մշակուած ձորի մը մէջ կը հանգչի : Ժեգարուն՝ Սպանիոյ քաղաքացի մէջ վաճառականութեան կողմանէ յառաջագէմներէն մէկն էր . բայց անկէ ետքը իր գործունէութիւնը թողլով՝ ետև մնաց . ի վերայ այսր ամենայնի՝ այլ և այլ ձեռագործներովը , և մասնաւորաբար չուխայի և գլխարկի գործարաններովը՝ բաւական ծաղկած է , և երկրագործական բերքերն ալ առատ ու յարգի են :